

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 4 Fylke: Rogaland.
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Fureland.
 Emne: Baking. Bygdelag: Furestrand.
 Oppskr. av: Bernt Skjerve (59 år) Gard: Rønnevik.
 (adresse): Rønnevik G.nr. 99 Br.nr. 1
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Riga og høynd av
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
 Børge Rønnevik (80 år 96.) Furestrand.

SVAR

1. Havn og Kvern:

Engen malevande Korn lingsa anna
 ena maling på bekkverkene. Her
 er tykke ann handkverne. Dette
 var i sinne tid (for 40-50 år siden)
 nytta til å mala salt på (sinnssalt-)
 Det ikkje ann handkverne i bygda na.
 Her sine mal hove og bygg. (Bygg
 var helst kalla for "reinkorn". Skilde
 tyda: reink Korn) så var det fineste
 som la seg ytst kalla bodde, så
 var det ringen, det som la seg
 minst kverne og var grovare og
 flisere, dette var nytta til korn
 og gnis. Gjölve matjålet la
 seg i kista framføre kverne.
 Algjöl var helst nytta til grovt
 og flatvåd

2. Gjålet:

Her har sine ikkje kjenske til at
 matjålet var tilte. Gjålet var
 brukt samvakt.

3. Der helst det for best å baka
 av mjøle mjøl. Der sette

og en en var

2
4
Et skykke brød. Ei skiva eller
ei brødskiva.

12. Lepse (eller lepsa)

Klavingslepse. Ordet kjennor å klina
klina betyr på sin egen leppe
de store høve. Grovrod, brødtang,
Bannep og høgtidsbelyg.

Hier var her skrivet på, kaller vi
dette "å klina lepsa". Na gis vi
dette med klina, fyre tok vi
skrivet i handi og klinte det
på lepsa. Lepsekling eller klings-
bete var ikke nyttig her, men
her bygde dette namnet av Sæl-
dals barn og flytt til bygda.
Flatbrød er sammene nyjøl. lepsa
er kriter og finere nyjølrots. Na
kalt er kvitnyjøl.

13. Brekking:

Brekking var tidligere gjort av flat-
brødet (ikke av lepsa) slik som den
var til mistenak, derfor ble det
som riste på vassleviske og
annen fisker, som måtte miste
"og ut." En la brødet sammen i
fjell og dette var da kalla Brekking
skrikkebrød. Hier brødet var sammen
lagt, var det bare å på oppi riste
kopper. Linnen var brukt på hulla
En la gjenn riste press på alt
brødet med samme det var skikt

14. Egg og Brekking:

En tok vi med ball av dinger
og gøynde dem i en nyjølholk

Til neste boking. Der kjørde so
 ut denne "bollen" i roter linke
 vater og blanda i den nye digen
 og let so dette stui og giva sig
 atter med annen i 10-12 timer.

7 gamle dager bruka dei ölgeid,
 na er det kjøpegeid fra handels-
 mannen.

15. Sjå 14.

16. Der kom nu vand i thika sig
 og kjende det fra digen nu den
 var formlig giva - i skyssbak.

Bridet na er inn helst ut døge
 to gammel, for at det er sinne
 og daggave.

17. Ja brudet skidest fotene med gjev.

18. Ja, Krotakaha og hording Kaha.

Der bruka dei Krotakjeide.

Der var og hales Kaha er givna
 dig som inn kloppa tabor
 med hundene. Der fyke kunde
 hovataha. Na var thikka i med
 sin kind finne med same
 inn la hund fra annen.

19. Phikinga.

Na gilde fyke sig på kjäkken hell
 i stömsit. Fladvidstokinga var
 som regel i stömsit. 7 stömsit
 var og givna minst bokvann.

20. How god hadde silt stöms og
 sin annen.

21. Til bokinga skulde var inn
 vonne. Det var helst nytta ved

- av lind og asp til dette
32. Di soya ostia vel ut fyndu di
sitte brótt inni. Gjinnu mid i
reit filla.
33. Túrka gjunn vid eltoppi
34. Ein skilke i geyta hell mid
lunn 2 gumploka. Vordde da vome
bóla innu og appi.
Brótt vót und i geyta.
35. Gjisting
Helke Gjinnu me ihje til hv.
36. Kringla kokur inn i vottkokandi
vota skv hv v skilt.
37. Gjinnu ihje til dette.
38. Sam bygd i vikis tid. Fungu ann
virknu hell ann simeanu. Ein
gijnu brótt i kistv hell skinn.
39. Fannust hv.
30. Ja jolyeit. Det var sirupskokur
und i gitt trykt þá. Kinnu þá
kjöpa di hjá handlunnum þó þó
skk.
31. Ja kullakala av ringujól og vata
sinnu av geynjar (silta byggjar)
32. Vi
33. Vappelkoka, helst gjinnu vott.
Anis og sólkrydd.
- Níobrid. Gjinnu ihje til det.
34. Vi, mun gamla folk kinnu
foklja segur ann dette. Vorduz
skinn dette þuz þá vandsöva 1807.
1817.
35. Det skulde hv vore alnubok
sann hv v hellu god tid þá.

IV

36. Hjerner ikke til dette.

37. Hjerner - - -

38. Kan ikke give nogen oplysninger om dette.

39. 40 og 41:

dette er helt forment. h.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
adr. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY